

az elv megmentését föléje helyezték még a saját párturalmi érdekeiknek is. Sem-hogy engedjék meghamisítani a tiszta köztársasági eszmét Roosevelttől újabb elnökjelölésének cézári jellegű mozzanataival, inkább átengedték a győzelmet Dixnek, vagy — akárkinek. Pedig eleinte a demokraták a legkisebb kilátással sem kecsegtették magukat és ugynevezett nagy jelöltjeik egymásután visszaleptek. Dix ur csak a végső csüggedés stádiumában vállalta a jelöltséget, talán maga sem vette azt komolyan. A republikánus vezetők és Roosevelt között a szakadás teljesen megváltoztatta a helyzetet, de csak a színpalak mögött, mert a nagy nyilvánosság előtt tovább folyt a nagy Teddy bálványimádása. Egy új Curtius gyanánt a republikánus párt feláldozta önmagát és biztos választási győzelmét, csak hogy megmentse azt az eszmét, mely politikai működésének alapja és tartalma.

Főösleges volna kutatni, nincs-e benne ebben a nagyszabású politikai intrikában Taft keze is, akit Roosevelttől prepotens föllépése, mint emlékezetes, már több ízben kellemetlen helyzetbe sodort és mindenesetre érzékenyen háttérbe szorított.

A demokraták nagy győzelme meglepetésszerűen világít reá az amerikai helyzetre, amelyet eddig egészen másnak irtak le az Óceán tulsó feléről érkező híradások. A nagy esemény jelentőségét nem a tapétagyáros sikere adja meg, hanem Roosevelttől kudarc.

Návay Lajos Temesvárott. Temesvár országgyűlési képviselője, Návay Lajos dr. valószínűs belső titkos tanácsos, a képviselőház alnöke, tegnap sürgőnyileg értesítette *Telbisz* Károly dr. udvari tanácsos, polgármestert, hogy csütörtökön délután a gyorsvonattal érkezik a városba, hogy tájékozza magát Temesvár város közügyei és a polgárság óhajai felől. Návay csütörtöki és pénteki ott tartózkodása alkalmával csütörtökön este a színháznak rövid ideig tartó látogatása, este félkilenc órakor együttes vacsora a Koronaherceg-szállodában és mindkét napon az iskolák látogatása van tervbe

az embereknek gyászos fantáziáját, mintha valóban léteztek volna. Mi célok van velük? Ki akarod ölni az emberek szívéből a bátorságot, sorsuk jórafordulásának minden reményét? Ellensége vagy tán a fénynek, a reménynek s örömed telik abban, ha minél több bajt köcsörsz, ha mindent fekete festesz és szomorú történeteiddel szaporítod az emberek kiábrándulásait? Vagy tán gyűlölöd az embereket s kiakarod belőlük irtani az élet szeretetét, úgy állítva eléjük az életet, mint a megpróbáltatások szakadatlan láncolatát? Mi a célok? Mondd.

A különös szemrehányások megdöbbentettek. De azért bátran feleltem:

— Azért festem a nyomort, az emberek vergődéseit, hogy embertársaimban fölébresszem a részvétet, a szánalmat, a humánus érzelmeket, hogy elérzékenyítsem és meglágyítsam azokat, akiknek szíve száraz és kemény s akik, sajnos, igen sokan vannak.

Az árnyak közt ijesztő mozgás keletkezett. Mintha lázroham lepte volna meg őket, tekervényesen csavarogtak, reszkettek, arcuk eltorzult s a szobában a kékes fény is ideoda ingott, rezgett az árnyak nesztelen, értelmetlen táncától. A vihar odakünn fűtyült, sivitott, zugott, kacagott.

Hideg verejték lepte el testemet, a hajam számai égnek álltak.

— Hallod, nevetnek! — szólt újra az a hideg hang.

— S miért? — kérdeztem alig hallható hangon.

véve. Ma délután — mint temesvári tudósítónk jelenti — Temesvárra megérkezett Návay Lajos. A Koronaherceg-szállóba hajtatott az állomásról, a polgármesterrel együtt.

Az új szegedi mérnökség.

— Önálló gépészeti hivatal. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged város mérnöki hivatala már régóta várja az újjászervezést. A szervező-bizottság most végre érdemlegesen foglalkozik a mérnökség dolgaival és szombaton délután letárgyalja a mérnökség kebelében létesítendő önálló gépészeti hivatal szervezésének a dolgát. Erre vonatkozólag *Taschler* Endre főjegyző a következő előadói javaslatot terjeszti a szervező-bizottság elé:

A város géptechnikai berendezéseinek állandó szaporodása s azok szakszerű kezelésének karban tartásának és továbbfejlesztésének nagyszabású érdeke s az e téren szerzett újabb tapasztalatok szükségessé teszik a városi mérnöki hivataltól teljesen elkülönített önálló gépészeti hivatal föllállítását, mely hivatal a városi összes gépművek kezelését és igazgatását felelősség mellett átvéve, a város hatóságának e kérdésekben szervezetenként megállapított s a meghatározandó szakminősítés által érdemileg illető bevált szakértő-közége legyen.

Ennek szüksége ma már tényleg előállt, mert a gépészet körébe vágó létesítmények oly mérvben szaporodtak és jövőben is oly mérvben fognak szaporodni, hogy azokat a mérnöki hivatal jelen szervezetében sem műszaki, sem kezelési tekintetben kielégítően ellátni nem képes; mert, továbbá, bármily sokoldalú és ernyedetlen szorgalmu legyen is a mai szervezet szerint fönnálló mérnöki hivatal vezetője, mégis képtelenség tőle azt kívánni, hogy egyéb nagymérvű elfoglaltsága mellett egy egész ember teljes munkásságát igénylő munkakör (az összes gépészeti teendők) vezetéséért és felügyeletéért is a felelősséget ő viselje.

A gépészeti teendők terhére megkönnyebíró mérnöki hivatal beosztása a változott körülményekhez képest szintén átalakítandó.

A fölláttatandó gépészeti hivatal ügykörébe lenné beosztandó a nagy méretben épült és számos gépészeti berendezéssel ellátott vágóhid, az alsó- és felsőbelvíz-szivattyú-telepek, melyek közeli időben az általános csatornázás folytán lényegesen kibővítetnek, a hármas kölyűk ideiglenes belvíz-szivattyú-telep, melynek véglegesessé való kiépítése szintén tervbe van véve, a gőzfürdő, színház, kulturpalota, közkórház, fertőtlenítő telep, vízvezeték, légszusz, villanyvilágítás, telefon, stb. Továbbá az állandó vízmű és ártéri utak föntartása, felügyelete és műszaki kezelése.

A gépészeti hivatal, mely egy gépészmérnök, mint a főmérnök vezetése alatt állana, az ügyköréhez tartozó s az odaúttat ügyeket teljes önállósággal, felelősség mellett látná el.

— Te rajtad, gyerekes, naiv beszédeden! Azt mondd, azért írod le az emberek költött nyomorúságait, hogy humánus érzelmeket ébressz a szívekben, azoknak szívében, akik régen megszokták és közömbösen nézik a valódi nyomort és szenvedéseket. A rideg valóság se hajtja meg őket s te azzal a dőre reménnyel áltatod magad, hogy költött történeteiddel fogják lelkiismeretüket fölébresszteni. Ismerd el, hogy tulságos naiv, hiszékeny vagy.

Az árnyak eltorzult arccal nevettek s nekem úgy tetszett, hogy halálom napjáig fogom látni ezt a rémes nevetést. Betakartam magam, hogy megszabaduljak a gyötrelmes víziótól. S ekkor úgy éreztem, mintha fejfelé sötét örvénybe buknék s a rohamos esés elfojtaná lélekzetemet. Az árnyak fűtyülve, ordítva, arcátlanul kacagva üldöztek még oda le az örvénybe, a sötétségbe is.

Hajnaltól heves fejfájással ébredtem; a kínos szorongás még nem szűnt meg. Első mozdulatom az volt, hogy fölkaptam az asztalról a papírlapokat, amelyeken megírtam a vak aggastyánnak és feleségének történetét s anélkül, hogy átolvastam volna, összetéptem s kiszórtam az ablakon a reggeli szélbe. Így röpültek el, kevéssel előbb, a víziók, éjszakai káprázataim lenge alakjai, akikben elvonult előttem mind az a nyomor, szenvedés és fájdalom, aminek elakartam beszélni kimeríthetetlen történetét.

Minthogy azonban egy szakközeg nem képes a főntebb elősorolt összes teendőket ellátni, tekintve, hogy azokkal a mérnöki hivatalnál ezidő szerinti két egyén teljes idejüket igénybe véve foglalkozik: tekintve, hogy a városnak már ezidő szerint is nagy számban vannak olyan alkalmazottjai (gépészek, fűtők stb.) kik szolgálat tekintetében a gépészeti hivatal rendelkezésére bocsátva, annak fokozottabb felügyelete alá helyezendők, ezek azok a további indokok, melyek szintén szükségessé teszik az önálló gépészeti hivatal föllállítását.

A gépészeti ügyekről való gondoskodásnak és intézkedéseknek elkülönített megtételét elvileg már a törvényhatósági bizottság is elrendelte, amide kimondta, hogy a városi gépészeti szakközeg alkalmaztatásának kérdését a szervezési szabályrendelet revíziójának munkálataiból kikapcsolja s fölhívja a város tanácsát, miszerint ezen most említett állás szervezésére, munkakörének megállapítására vonatkozólag a szervező-bizottság közbenjöttével kidolgozandó javaslatát külön terjessze be.

Eszerint az újonnan fölláttatandó gépészeti hivatal személyzete a következőkből állana: egy főmérnök (műszaki igazgató), egy mérnök, egy gépészeti felügyelő, egy őrnök, két gépész (ezek közül egy a fertőtlenítő-intézet gondnoka), két fűtő, két vízvezetési ellenőr, egy csőmester és egy lakatos.

Az önálló hatáskörű gépészeti hivatal föllátása folytán a mérnöki hivatal szervezésében a következő változások állanak be:

A víz- és utépitési szakosztálynál lévő két mérnökön és belterületi utbiztossá átszervezendő építési felügyelőn kívül itt szükségesnek mutatkozik egy műszaki rajzoló és egy kövezőmester beállítása, ugyaninnen a gépészeti felügyelő, három gépész és fűtők a gépészeti hivatalhoz helyezendők át.

A középitési szakosztálynál, amely ma egy mérnök, egy építész és két segédmérnökből áll, az egyik segédmérnöki állás megszüntethető, de új állásként szervezendő lenne két építómesteri, egy műszaki rajzoló és egy őrnöki állás.

A külterületi mérnöki szakosztály ezidő szerint egy mérnökből, egy segédmérnökből, két utbiztosból álló személyzete megmarad s a víz- és utépitési osztályból a három körtöltésőr ide helyeztetik át.

A felülvizsgálati szakosztály a mérnöki hivatal kebelében beszüntetendő, a most alkalmazva lévő mérnök és számvevő, számtiszt jelleggel a polgármesteri hivatal személyzete közé lenne beosztandó.

Ezek szerint a mérnökség jelenlegi és tervezett szervezete egymással szembe állítva, a következő képet adja:

Jelenlegi személyzet:

	Fizetés	Lakbér
1 főmérnök — — — —	4500 K	1000 K
1 mérnök — — — —	4000 "	900 "
2 mérnök — — — —	7000 "	1500 "
2 mérnök — — — —	6000 "	1400 "
1 építész — — — —	3000 "	700 "
2 segédmérnök — — — —	5000 "	1200 "
1 gépészeti felügyelő — —	2000 "	400 "
3 gépész — — — —	5400 "	960 "
1 építési felügyelő — —	1600 "	320 "
2 utbiztos — — — —	3200 "	640 "
2 őrnök — — — —	2800 "	640 "
3 körtöltésőr — — — —	1500 "	300 "
Összesen	45500 K	9960 K

A javaslat szerinti szaporulás:

	Fizetés	Lakbér
1 főmérnök — — — —	4500 K	1000 K
1 mérnök — — — —	3500 "	750 "
2 építómester — — — —	5000 "	1200 "
3 műszaki rajzoló — — — —	6000 "	1200 "
2 vízv. ellenőr — — — —	2800 "	640 "
1 csőmester — — — —	1400 "	320 "
1 kövezőmester — — — —	1400 "	320 "
1 őrnök — — — —	1400 "	320 "
1 lakatos — — — —	1000 "	100 "
Összesen	27000 K	4950 K

Ezen adatok szerint a mérnöki személyzet alapfizetése ma kitesz fizetésben 45,500 koronát, lakbérben 9,960 koronát, összesen 55,460 koronát. Az új állásoknál a javaslat szerint a szervezésre igénybe venne fizetésben 27,000 koronát, lakbérben 4,950 koronát, összesen 31,950 koronát s így a mérnöki hivatal és gépészeti hivatal, csupán az alapfizetéseket számítva, évi 87,410 koronával terhelne a költségvetést.

A hatáskört illetően a gépészeti hivatal ellátja a gépészet, lég-, víz- és gőzfűtés, vízvezeték, ártéri kutak, légszusz, villam-, telefon vezetékek és berendezések körébe tartozó összes városi létesítményeket, közvilágítás, vaszsilipek, mértékhiitelesítő-hivatal és tűzoltó szerelvények fölötti műszaki felügyeletet, ké-